

ΤΑΔΕ ΛΕΓΕΙ Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΠΩΣ ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ Η ΤΡΕΛΛΑ

«Αποροϋμε τάχα να προλάβουμε την τρέλλα.»
Στο ερώτημα αυτό ο καθηγητής Μίλλερ Γελινέκ άπαντά ότι:
«Η τρέλλα είναι ή πιο εύγενική άπό όλες τις άρρώστειες, γιατί μάς προσδοκεί πάντοτε όταν πρόκειται να μάς έπισκεφθή. Κι' έτσι, όταν έξομιε τά μιλλίετα από χρησημοποιεί, μοιροίει να τίς κλείσειμε την πόρτα.»

Ίδου λοιπόν μερικά άπό τά μιλλίετα πού στέλνει ή Α. Μ. ή τρέλλα στους ανθρώπους, γιά να προαναγγείλη τον έρχομό της:

Πρώτο μιλλίετο—προγνωστικό σημείο στη γλώσσα της έπιστήμης—είνε: Ή άπνία, πού πρόέρχεται από έναν διαρκή ποκέφαλο.

Δεύτερο: Τό ν' άκούη κανείς παράξενους ήχους ή στιγμή πού πρόκειται ν' άποκοιμηθή.

Τρίτο: Τό να νευριάσει γιά ζήτλιανά πράγματα.

Τέταρτο: Τό να γελάτε χωρίς κανένα λόγο.

Πέμπτο: Τό να μονολογήτε δυνατά χωρίς να χέτε δοκιμάσει προηγουμένως καμιά οσοβαρή συγκίνηση.

Έκτο: Τό να ενδιαφέρεσθε υπερβολικά γιά ό,τι κι' άν κάνει ή πλησίον σας.

Έβδομο: Τό να συλλέγετε πράγματα, πού να μην ξέρετε από πριν σε τί θα τά χρησημοποιήσετε.

Όγδοο: Τό ν' αλλάζετε εύκολα ιδέες, π.χ. τό να γίνεσθε άξανα από φιλοβηρικός άθροσκος, κτλ.

Έννατο: Τό ν' αλλάζη συχνά ο γραφικός σας χαρακτήρας.

Δέκατο: Τό να μη μπορείτε να συγκεντρώσετε ή σκέψη σας άπάνω σ' ένα ζήτημα.

Ένδέκατο: Τό να σάς πιάη συχνά ένα είδος άφρημάδας. Και

Δωδέκατο: Τό να ύποψιάζεσθε χωρίς κανένα λόγο τους φίλους σας.

Όταν παρατηρήσете αυτά τά συμπτώματα πρέπει να τρέξετε, χωρίς καμιά καθυστέρηση, στο γιντρο—τόν ειδικό γιατρό—και να του έκθέσετε λεπτομερώς την κατάστασή σας. Ήν τό κάνετε αυτό, θα πρόλάβετε άσφαλώς την τρέλλα και θα γίνετε σε λίγο καιρό άρρωτος άπ' αυτήν. Ή θεραπεία σας δε ξαριστά όχι τόσο από τά φάρμακα πού θα σάς δώση ο γιατρός σας, άλλα κυρίως από μερικούς κανόνες ύγιεινής και διαίτης πού έπιβάλλονται άνάλογως των συμπτωμάτων της τρέλλας πού σάς άπειλει.

Έχετε λοιπόν τό νοϋ σας!...

γράφου ήταν πραγματικό μουσειο.) Και άν ο άχώριστος φίλος» του ήταν κανένας άληθης, ο Ξανρόφ τον έντυνε με καινούργια ρούχα από πάνω ως κάτω!...

Ο περίεργος αυτός διηγηματογράφος, είχε τά μέσα να ζήση σάν άστος. Και είχε πράγματι ένα σπίτι περίφημο στο Παρίσι γιά την πλούσια επίπλωσή του. Αυτό όμως δεν τον έμποδίζε να κάνει, πολλές φορές, τρεις και τέσσερες μέρες να πατήση τό πόδι του στο σπίτι του,—να τρώη, περπατώντας στο δρόμο, ψωμί και σαλάμι, να κοιμάται είτε σε λαϊκά ξενοδοχεία είτε και κάτω από τις γέφυρες του Σηκουάνα! Ήνώ είχε την καρκαταρόμπα του εφωδιασμένη πάντοτε με άπειρα κοστούμια—γιά να τά μοιράζη στους άλήθεις,—αυτός κυκλοφορούσε στους δρόμους μ' ένα παμπάλαιο παλτό και με παπούτσια μπαλωμένα! Όταν, όμως, θρισκότανε σπίτι του, ντυνότανε με μεγάλη προσοχή κ' έπιμέλεια.

Ο Ξανρόφ αισθανόταν άκατακίχητη περιφρόνηση προς τους «σοβαρούς» ανθρώπους των γραμμάτων. Πρό παντός, δεν χόπε τους άκαδημαϊκούς. Μιά μέρα, έκανε ένα δέμα μερικά άπό τά μαθητικά τετράδιά του, γεμάτα άνόητες έκθέσεις και...διορθώσεις των δασκάλων του και τά έστειλε στη γραμματεία της Γαλλικής Ήκαδημίας με την άκόλουθη έπιστολή:

«Σας στέλνω μερικά άπό τά έργα μου, τά όποια μου δίνουν, νομίζω, τό δικαίωμα να με θεωρήτε συνάδελφό σας, και σάς παρακαλώ να ένεργήσετε τά δόντια γιά να πάρω κι' εγώ μία θέση στην ένδοξη Ήκαδημία σας.»

...Ο Ξανρόφ ζή ακόμα σ' ένα Παρισινό πρόσαιτο. Έπαψε από καιρό να γράφη. Είνε, έξ άλλου, τόσο γέρος, ώστε δεν μπορεί πεία να κρατήση την πένα στο χέρι του. Ο άνθρωπος πού έγραψε μερικά άπό τά πιο έξυπνα Γαλλικά διηγήματα των τελευταίων δεκαετηρίδων, ο άνθρωπος πού πέρασε δηλ τη ζωή του θαρρός και μελαγχολικός, έχει πέσει σήμερα σε μία κατάστασι πού δεν άφαιρεί διόλου από τό Ξαναμόραμα. Κανείς δεν ενδιαφέρεται πιά γι' αυτόν, γιατί σε κανένα δεν χάρισε την καρδιά του, κανένα δεν μπόρεσε να τον κάνει φίλο του... Ήζησε μόνος και πεθάνει τώρα μόνος!

ΞΕΝΟΙ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

UN JEUNE HOMME

(Του ANTPRE SENIE)

Ήμου άδύνατο παιδί, ώρη ά ήταν και μεγάλη.
Και με τό χαμογέλιο της κοντά της με προσκάλει.
Συχνά στο γόνα της όρθός, μ' άβωό τό χέρι άκούη.
Τό πρόσωπό της χάιδεα, τον κόρφο της, την κόμη.

Και κάποτε καμόνιταν τό άγαπητό της χέρι.
Τ' άνήσυχτα τά χρόνια μου να τιμωρή πώς ξέρει.
Μπροστά στους άγαπητικούς, κοντά σ' αυτή, τά θράδια.
Άπ' την πεντάμορφη έπαίρην τά πιο πολλά τά χάδια.

(:Λιμζεζ ωηιγιλ λιμο ρησιολε μ ερη) Ήσοφ Ήσοφ
Μ' άγκάλιασε χιλια φιλά στο στόμα να μου δινή!
Και οι πιστικοι ψιθιόρην κυττάζοντας έμένα:
«Τό τρισμακάριστο παιδί! Πόσα καλά χαμένα!»

Μεταφράσει ΛΕΑΝΤΡΟΥ ΠΑΛΑΜΑ

Η ΤΡΕΙΣ ΚΟΡΕΣ

(Του ACHILLE MILLIEU)

Τρεις κόρες πήγαιναν στρατί, στρατί, χερσοιστά.

Έσθυνε ή μέρα κ' έτρεπε τό φώς τό άποσπερήτη...

Πρόβαινε ή μία και τόνιζε τραγούδια χαρωπά.

Ή δεύτερη όνειρεύονταν, και στέναζεν ή τρίτη.

Ή πρώτη ρώτησε: «Άδερφέ, τί νάν' ή άγάπη, τί;

—Δέν ξέρω, είπεν ή δεύτερη, μά κάπου είδα γραμμένο

Χωρίς άγάπη μία καρδιά να ζήση δεν μπορεί.

—Έγώ τό ξέρω, άπήτησεν ή τρίτη, και πεθαίνω!»

Ο ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΣ ΒΙΟΣ

(Κατά τον ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΟΝ)

Τί δρόμο στη ζωή του κανείς ν' άκολουθήση;
Στην αγορά και λόγια και δίκες θ' άπαντήση.
Στό σπίτι του φροντίδες, εις τους άγρούς του κόπους,
Στη θάλασσα τρομάρες, στής ζειντειαίς τους τόπους.

Άν μόν παράδες έχεις, φοβάσαι μη τους χάσης:

Φτωχός άν είσαι, πάλι θε να κακοπεράσης.

Είσ' έγγαμος; δεν θαύρης ποτέ σου ήσυχία.

Είσ' άγαμος; θα ζήσης σάν νάσαι σ' έρημία.

Έχεις παιδιά; Δέν λείπουν τά θάσανα κ' οι πόνοι

Δέν έχεις; σάν ψωριάρη κανείς δεν σε σιμώνει.

Άκμάζεις; θα γυρίζης και τρέλλες θενά κάνης.

Εγήςρας; άμέσως τη δύναμι σου χάνεις.

Λοιπόν, έν' άπ' τά δύο, θαρρώ, θα προτιμήσης,

Ή εις αυτό τον κόσμο ποτέ να μη πατήσης,

Ή άμα τον πατήσης, μικρό-μικρό άκούα

Τά μάτια σου να κλείσης, να σε σκεπάση χώμα.

Ο ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΣ ΒΙΟΣ

(Κατά τον ΜΗΤΡΩΔΩΠΟΝ)

Ποιό δρόμο στη ζωή του κανείς ν' προτιμήση;

Στην αγορά και φήμη και γνώσεις θ' άποκτήση;

Στό σπίτι ήσυχία, σ' άγρούς ή φύσις χαιρεί,

Στη θάλασσα τά κέρδη, στής ζειντειαίς τά μέρη.

Άν μόν παράδες έχεις, με δόδες θα γυρίζης,

Πτωχός άν είσαι πάλι, μόνος θα τό γνωρίζης.

Είσ' έγγαμος; θα έχης στο σπίτι σου προσάτη

Είσ' άγαμος; θα ζήσης ζωή ήσυχιάτη.

Έχεις παιδιά; με πόθο θα όγης και θα εισ' λθης.

Δέν έχεις; άμερίμνος τον βίον θα διέλθης.

Άκμάζεις; θα κοχλάζη τό αίμα σου στας φλέβας,

Εγήςρας; οι νεύοι θα σε κυτάν με σέβας.

Λοιπόν, έν' άπ' τά δύο ποτέ μη προτιμήσης,

Ή δηλαδή τον κόσμο ποτέ να μη γνωρίζης

Ή άμα τον γνωρίζης, να άποθήςης κιάα

Όχι. Του βίου είναι καλά και άξια όλα!

ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΣΕΝΑ

(ΑΡΜΕΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ)

Σάν πεισματάρικο παιδί κλαίει ή καρδιά μου κλαίει
Και σένα θέλει μοναχά κι' όλο γιά σένα λείει,
Του κάκου παίρνω της γλυκιά γιά να τηνε γλυκάνω,
Νά τηνε σπαρώσω δεν μπορώ. Ω, πέε μου τί να κάνω;
Κι' άν έδειξει στα μάτια μου όλα της γής τά κάλλη,
Τί να τους κάνω, άφο από σε να ιδούσιν δεν θέλουν άλλοι;
Ψυχούλα μου σ' άγάπησα στον κόσμο τούτο τόσο,
Πού άν μου ζήτησης τη ζωή κι' αυτή θα σου τη δώσω,
Μονάχα τά ματάκια μου φοβούμαι μη ζητήσης,
Γιατί μιάν ώρα άν δε σε δώ, νεκρό θα μ' άντικρύσης.
Μεταφράσει ΓΙΑΝΝΗ ΠΕΡΓΑΛΙΤΗ